

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Congres belangrijke inspiratiebron voor cliëntenraden

Het landelijk congres Cliëntenraden LEF op locatie 2018 vindt plaats op 10 december in De Doelen in Rotterdam. Henk Heikens (lid cliëntenraad Bartholomeus Gasthuis Utrecht en links op de foto) en Johan Ebberink (tot voor kort lid cliëntenraad Archipel Zorggroep en rechts op de foto) zijn beiden actief in een voorbereidingsgroep waarin de organisatoren Vilans en LOC samenwerken. Zij belichten hun opvattingen over de cliëntenraad én over het congres.

Wat is volgens u de functie van de cliëntenraad?

Heikens: 'Gezien de wet moet die allereerst met cliëntenogen naar bestuursvoorstellen kijken. Natuurlijk zou ook verwachtingen en wensen van de cliënt ter sprake moeten brengen. Dat lukt vaak niet. Maar weinig cliënten zijn lid en de contacten met de achterban laten meestal te wensen over.'

Ebberink: 'Dat is een dubbele functie. Aan de ene kant moet de cliëntenraad zo goed mogelijk verwoorden wat de wens van de cliënt is op het punt van zelfbeschikking, voortzetting van zijn levenswijze en kwaliteit van

zorg. Aan de andere kant moet ze het bestuur van de organisatie met advies bijstaan in de beleidsbeslissingen over de organisatie, want die bepalen wat voor mogelijk is voor de cliënt om zijn eigen woon-, welzijn- en zorgwensen in te richten.’

Hoe ziet de cliëntenraad er over tien jaar uit, wat is uw droom?

Heikens: ‘Mijn droom is dat bij de zorg eens wordt gekeken naar de verschillende manieren waarop andere instellingen hun cliëntgerichtheid realiseren. Denk bij de cliëntenraad bijvoorbeeld eens aan een redelijk zelfstandige klantafdeling van de zorginstelling, bemenst met professionals en onder toezicht van de inspectie. In ieder geval kijk ikzelf vooral naar voorbeelden van directe cliëntparticipatie.’

Ebberink: ‘Mijn droom is dat cliëntenraden goed het evenwicht weten te bewaren tussen enerzijds goed op de hoogte zijn van wat er speelt in de organisatie en medespeler zijn in het nemen van beleidsbeslissingen en anderzijds het vertegenwoordigen van de cliënt en diens naaste. Met andere woorden: ik verwacht dat de cliëntenraad zich dan naast haar klassieke functie van medezeggenschap veel meer zal richten op participatie.’

[Kom naar het congres Cliëntenraden LEF op locatie 2018. Meld u hier aan.](#)

Waarom is het belangrijk een netwerk rondom cliëntenraden te hebben?

Heikens: ‘Dat heeft te maken met de functie van de cliëntenraad, die het geluid van cliënten moet laten horen. Bijeenkomsten met familieleden en andere betrokken zijn daarvoor heel belangrijk.’

Ebberink: ‘Dat netwerk is belangrijk omdat alle mensen in de organisatie – medewerkers, vrijwilligers – zich bewust moeten zijn van het feit dat er een cliëntenraad is die een rol kan spelen voor de organisatie.’

Waarom komt u naar het cliëntenradencongres?

Heikens: ‘Zo’n congres heeft een belangrijke netwerkfunctie. Je spreekt anderen die met vergelijkbare kwesties te maken hebben. En je hoort manieren van aanpak die interessant kunnen zijn voor je eigen situatie. Neem bijvoorbeeld dat verpleeghuis waarbij iemand die er een zorgovereenkomst mee sluit, automatisch lid wordt

van een ‘familieraad’. Interessante manier om gedeelde verantwoordelijkheid te realiseren.’

Ebberink: ‘Op het congres leer je dat je dingen soms anders kunt doen dan je in je eigen situatie gewend bent, dat je bijvoorbeeld andere agendapunten aan de orde kunt stellen dan waarmee het bestuur komt. En in onze workshop over participatie kunnen deelnemers hopelijk met elkaar nieuwe wegen vinden hiervoor.’

Geef eens een goede tip voor cliëntenparticipatie?

Heilkens: ‘Een mooi voorbeeld is de aanpak van de King Arthur Groep, genoemd naar de ronde tafel van deze koning. De naam geeft aan hoe de verschillende betrokkenen met elkaar deelnemen aan de zorg: cliënten, medewerkers, familieleden, vrijwilligers. Kenmerken: korte lijnen, directe aandacht, met ook meer oog voor de levenskwaliteit dan voor de ziekte.’

Ebberink: ‘Er zijn aanbieders die al heel goede stappen hebben gezet in het organiseren van groepsgesprekken tussen medewerkers, cliënten en naasten. De voorbeelden daarvan vond ik heel leerzaam, want dit is niet zo gemakkelijk als het misschien lijkt. Het vraagt om een gedegen voorbereiding en het moet leiden tot een concrete actielijst waarop de volgende keer ook daadwerkelijk wordt teruggekomen.’

Nieuwe WMCZ

De Tweede Kamer buigt zich over het wetsvoorstel Wmcz 2018, met als belangrijk doel om de zeggenschap van cliënten te versterken. ‘Ik kijk er met gemengde gevoelens naar’, zegt Henk Heikens desgevraagd. ‘Meer ruimte voor lokale vormgeving is zeker positief. Tegelijk versterkt de wet niet de stem van de cliënt, maar de bevoegdheid van de cliëntenraad. Die krijgt er instemmingsrecht bij. Daardoor zal de aandacht van de cliëntenraad nog meer bij bestuursstukken komen te liggen. Zullen de raadsleden dat compenseren met tweemaal zoveel aandacht voor de cliënt? Gelukkig is een artikel aan de wet toegevoegd waarbij die binnen vijf jaar wordt geëvalueerd. Overigens scheppen de meeste wetten alleen kaders. Het zijn de mensen die bepalen wat er gebeurt. Daarbij lijkt me van groot belang dat ze “lef op locatie” hebben.’

Meer weten

- [Meld u aan voor het congres Cliëntenraden LEF op locatie 2018](#)
- Lees meer over [medezeggenschap](#)
- Lees meer over het [Bartholomeus Gasthuis](#)

- Lees meer over [Archipel](#)
-

tags:

[Archipel](#) (58), [Bartholomeus Gasthuis](#) (7), [Cliëntenparticipatie](#) (21), [Cliëntenraad](#) (71), [Congres Cliëntenraden 2018](#) (20)

thema:

[Medezeggenschap](#) (95)